

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 3.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá trístopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 21.

V Ljubljani, v sredo 27. januarija 1886.

Letnik XIV.

Tišina na Balkanu.

Ko so države dremale in počivale v senci dragih bajonetov, prišel je sovražnik ter na Balkanu zasejal v rodovitna tla seme razpora, krvavega boja. Kdo je temu največ kriv, sodi naj nepristanska zgodovina. Gotovo je to, da sta se Avstrija in Rusija že pred Skiernjivicami dogovarjali o Bolgariji in vzhodni Rumeliji. Rusija je potrebovala prijateljstvo Prusije, a to je mogla kupiti z diplomatskim premirjem z Avstrijo gledé na Balkan.

V Skiernjivicah se je zapisalo in podpisalo, kar se je prej snovalo v pogovorih med diplomati. Uradna Rusija je tudi besedo držala. Toda pomisliti je treba, da so v Rusiji tri zastavne moči: Car, vlada in časniki, oziroma narod. Car ruski je vedno želel zjedinenje Bolgarov. Pridobil je za to idejo gospódo v Berolinu in na Dunaji. Tihoma je pričakoval pravega trenutka, oziral se tudi po sposobni osobi za kraljevo krono. Pa slabo so mu služili njegovi prijatelji, učenci so prevarili svoje učence: Kojander Karavelova, in obratno. Izbuknila je vstaja, knez Aleksander je moral plavati z vodo. Car in njegova vlada vskipela sta srda in jeze, ker ju je prevaril „gardni“ častnik. Tretja moč pa, ruski narod je z veseljem pozdravil zjedinenje Bolgarijo. V prvem navalu svoje krvi se je spomnil car, da je knez pol nemške, pol poljske krvi, ter je izrekel odločno besedo: Status quo ante.

Teško je uginiti, kako bi se bila potolažila carjeva jeza, ko ne bi bila Srbija stopila na led. Kdo bi si mislil, da bodo Srbi poraženi, in knez Aleksander, junak svojega naroda, občudovan od cele Evrope? Kdo bo odstavil junaškega moža, ki je raztrgal Berolinsko krpo? Kdo ločil siloma narod, ki si je podal preko Balkana jeklene roke in zbrisal s pogodbe črko mrtvo. Car se je pre naglil, kaj sedaj?

Topovi molé, počiva orožje, ki ga je sukul brat zoper brata. Evropa molé, diplomati neodločno sedé pri mizah zelenih. Vse čaka, kaj poreče mogočni car. Knez bolgarski gradi mu zlate mostove, hvali ruske učence, a carju se ne otaja sree. Pravica je zmagala, Evropa je odjenjala: Bolgar je zjedinen. Ves narod se je bojeval pod enim knezom, eno hoče imeti vlado. In če pri tem ostane in se pobota Srb z Bolgarom, tirjala bota ravnotežje kralja Milan in Jurij: Berolinska pogodba nima veljave.

Rusija ima toraj besedo, a Turčija ji noče več držati štíta pred prsi. Domneva se že, da za Berolinsko pogodbo niso bile porok pričujoče države, in ako se diplomatsko pogajanje končá z „blamažo“, ima Rusija „proste roke“. General Ignatiev stopil bo zopet na oder, ker on je pravi mož za politiko — ravnotežja. Berolinska borza in židovski krič izpodkopala sta mu tla, slovansko vprašanje ga kliče na dan.

Turčija sluti nevarnost, skriva vrečo, iz ktere se bodo darovi jemali za stiskane narode. Zato kaže pod nos evropskim vladam Berolinsko pogodbo, pa Evropa molé. Ker se sprva ni potegnila za svojo krivo pravico ter v Plovdiv poslala bašibozuka, postala je „žoga“ evropskih vlad. Prinesla sta sicer dva odposlanca od sultana slovesen „oklic“, pa odnesla sta ga zopet v žepu, ker bi ga ne poslušal razvneti narod. Diplomati sklepajo mir nad sultanovo glavo, ne vprašajo, kaj poreče mož v Štambulú. Vsaj vse tako kaže.

Turčija je to zaslužila, boljšega ni vredna. Vprašanje pa je in ostane, koliko časa bode še umiral bolnik, kdaj mu potečejo ure, in Turčija neha biti evropska država? Sultan je poiskal zadnjo „liro“, sklical pod zastavo zadnjega moža, da je postavil proti Bolgariji in Grški dvestotisoč armade. In ta sedaj strada in prezebuje na straži: Ali hoče Evropa poskušati turškega vojaka do skrajne meje in zopet videti krvave dni?

„Ravnotežje“: to pesen čivkajo že vrabiči na strehi. Vse se drvi proti Solunu, in dirjalcem za stavo se bodo pridružili tudi nepoklicani gosti.

Ako Turčija preboli novo amputacijo, kak bode nov zemljevid?

Stari in novi časi obetajo letu 1886 mnogo slabega. Da bi se vsaj s tem letom mirnim potom na večno končala „sramota“ Evrope, ki je stoletja teptala krščanska tla, pojila prelepe dežele z nedolžno krvjo. Constantinopolin esse delendam! H-t-b-r.

Enciklika sv. očeta do pruskih škofov

je pisana v silo spravedljivem duhu. Sv. oče kažejo odlično državno modrost in previdnost, pismo je izmed najvažnejših političnih izvaj sv. stolice, in ime sedanjega papeža se bode prištevalo najsijajnejšim možem, ki so sedeli na stolu sv. Petra.

Sv. oče se nadejajo, da bode po milosti božji kmalo prišel dan, ki bode cerkvi in veri na Nemškem prinesel boljših časov. Ko sv. oče pohvalijo pastirje in verne po pruskih škofijah, da so v hudih časih zvesto držali se sv. cerkve, a tudi niso opustili dolžne zvestobe deželnemu poglavarju. Hudo so zadele kulturne postavne verne in vlado sv. cerkve, in sv. oče so vedno na to delali, da bi se odpravile te postavne. Vendar so se poglavar sv. cerkve zmirom ozirali na državne koristi, kakor se je to povdarjalo po izjavah pruske vlade in prijenjevali do skrajne meje, kakor jo stavijo dogma in vest. „Tako daleč smo šli v svoji gorečnosti, hoté, da se mir in sprava naravna v državi na vtrjeni podlagi, da smo povedali najvišim državnikom, da smo si trdno naprej vzeli, vклонiti se njih volji, kolikor nam to dopuščajo božje postavne in dolžnost naše vesti, ničesa nočemo opustiti, kar količkaj pripomore, da se mir in sprava zopet naravna in vtrdi.“ Enciklika govori dalje, poglavitna skrb mora biti obrnjena v to, da se v državnih postavah odpravijo tista določila, ki so nasproti naukom sv. cerkve, ki ovirajo škofom prostost pri vladanji njih cerkvá in pri vzgojenji duhovščine. Dasiravno sv. očeta navdaja resnična ljubezen do miru, vendar ne bodo nikdar dovolili, da bi se kedaj zgodilo zoper to, kar je Bog postavil in slovesno vtrdil, zato bi bili pripravljene, kakor njih spredniki, pretrpeti tudi največe zló. Kajti izključljivo cerkvi pripada določiti v stvarih, ki se tičejo njenega cerkvenega življenja, čegar pomen je Izveličar sam določil.

Sv. oče gredó potem k imenitnemu vprašanju, kar se tiče „vzgojevanja duhovščine“. Ker morajo tisti, ki so poklicani k mašništvu, kar se tiče čistosti nauka in neomadeževanega življenja nasledovati tiste, ktere je Bog izvolil za prve učitelje vere, ne more nikdo dvomiti na tem, da imajo le škofje pravico in dolžnost, mladenče, ki si je Bog izvolil za svoje služabnike in delivce svetih skrivnost, učiti in pouče-

vati. Kako pa bi mogli škofje izvrševati te dolžnosti, ako niso popolnoma prosti, da bi odstranili vse zadržke, da bi rabili pripravne pripomočke v dosego svojega namena. Ali bi pri narodu, ki se odlikuje pred vsem po bojni slavi, državni krmarji dovolili, da bi mlade ljudi poklicane za bojno službo, vežbali in urili drugi, kakor v vojaštvu zvedeni, da bi se priučili bojni službi in privadili vojaškemu duhu od drugih, kakor od mož v bojni službi zvedenih. Iz tega se sklepa, s kako pravico se mi poganjamo za to, da se imajo semenišča vrediti in voditi po načelih, ki so stavljena v Tridentinskem zboru. Iz tega se pa lahko vidi, kako je na obe strani potrebno, da se postavne tako sestavijo zaradi složnosti med obema oblastima, da ostane cerkvi prostost, ktere potrebuje za življenje in delovanje. Zaupamo toraj možem, ki imajo državno krmilo v rokah, da bodo naši stvari bolj pravični in dovolili to, kar zahtevamo v imenu najsvetejših pravie. Te naše zahteve prav v resnici gospodujočim prav nič ne kratijo njih veljave in oblasti.

Ta enciklika toraj mir ponuja ali pa govori o miru že sklenjenem, in če enciklika vgaja mirovnim pogodbam, kolikor so te ali zgotovljene ali dogovorjene, veseliti se mora nad takim mirom pruska vlada, sv. stolica in vse verno ljudstvo. Tak mir res daje cesarju kar je cesarjevega, in Bogu kar je božjega. Ako so za vmeščenje škofov srečno našli pravo pot; po zadržaji enciklike soditi, je ravno preuredba majevih postav tista zadeva, v kateri sveti oče ne morejo prinehati, in zaradi ktere so bila pogajanja med Rimom in Berolinom.

William Vanderbilt.

Dné 9. decembra umrl je v New-Yorku morda najbogatejši človek na svetu — William Vanderbilt, nagle smrti v svojem 64. letu. Njegov konec bil je silno žalosten. Dočim se je v svoji pisarnici s svojim predsednikom Baltimore- in Ohio-železnice pogovarjal, jel mu se je kar nenadoma jezik zapletati, da ni nobene besede več razločno spregovoriti mogel, a precej potem je od mrtvouda zadet kar podolgoma na svoj obraz pal ter bil pri tej priči mrtev, ne spregovorivši niti jedne besedice več.

Ker se od tega znamenitega moža po javnih listih mnogo piše in govori, ne bo morda odevč, da tudi „Slovenec“ o njem svojo spregovori, kajti to ni bil kak navaden bogataš, ker premogel je čez 400 milijonov goldinarjev, t. j. za kakih 60 Kalistrov. Do 10.000 milj severo-amerikanskih železnic bila je njegova lastnina, kar mu je neslo po 20 do 40 milijonov goldinarjev obresti na leto. Čez vse v New-York stekajoče se železnice je ta železnocestni monarh samovoljno gospodaril in od njegovih muh ali koristolovja bil je v marsikterem obziru veči ali manjši blagor ne le vsega ogromnega New-Yorka, ampak tudi mnogih severo-amerikanskih držav odvisen.

W. Vanderbilt je bil po rodu Holandec, od koder je njegov oče Kornelij v New-York brodaril. Začel je bil z malim; le 100 dolarjev si je bil od svojega očeta sprosila, da si je bil novo, malo pa prav pripravno ladijo za prevaževanje napravil. In s tem si s časoma toliko opomogel, da je bil po smrti svoji 80 milijonov dolarjev zapustil in sicer skoraj vse svojemu mlajšemu sinu Williamu, ktere ga je

poprej dolgo časa za slaboumnega smatral, nazadnje je pa vendar-le njemu skoraj vse zaupal, spoznavši, da bode mladi William še veči grabež kakor on.

Ta William se je potem v smislu novega časa na vso moč izdelovanja železnice lotil in ne zastoj, kakor to sila ogromno premoženje njegovo dovolj spričuje.

Kar se mu v posebno čast šteje, je to, da je bil na svoje stroške sezidal vseučilišče v Kentucky, potem veliko, prekrasno poslopje za opere v New-Yorku in velikansko galerijo za slike. Svojim otrokom sezidal je v New-Yorku pet palač, od katerih se vsaka do 2 milijona gld. ceni. Ako mu je kak imeniten slikar kako sliko prav po njegovi volji naslikal, pravijo, da mu je za-njo do dva milijona gld. plačal.

Zato se je pa tudi njegova čast in slava po novem svetu tu pa tam na vso moč razlegala, toda le od strani nekterih posameznikov, ktere je včasih osrečil. Temu nasproti je pa tisoč in tisoč nekdanjih premožnih ljudi njegovo ime proklinjalo, ker jih je s svojo nenasitljivo samogoltnostjo ob vse premoženje pripravil. Tako se je zlasti pri tem glasovitem Vanderbilto prav očitno razodel žalostni sad novodobne, od neke strani toliko hvalisane brezobzirne in neomejene konkurence, pri kateri močni slabejega iz same zlobne lakomnosti popolno vniči in zatré, česar nasledek je od ene strani čedalje večja strašanska bogatija, od druge strani pa čedalje večja splošna beračija.

Žalibog, da se ta brezobzirna, neomejena konkurence tudi od naših židov, kot največi blagor človeštva in prvi pogoj vsega napredka hvalisa in da je ves naš tako zvani liberalni svet do zdaj kar slepo v njih rog trobil. Še le v poslednjem času jelo se je tudi pri nas nekoliko spoznavati, da to nikakor prav ne kaže, ker taka židovsko-liberalna brezobzirnost je navadno tudi popolnoma brezvestna, krivična in silno neusmiljena ter se izključljivo le v samolastni dobiček, a v pogubo svojega bližnjega obrača.

Prava resnica je namreč, ki se nikakor tajiti ne more, da kolikor več milijonov si taki veliki nenasitljivi grabeži s svojo brezobzirno konkurenco nalové, za toliko milijonov tudi ljudstvo sploh ubožeje postane.

Tako je n. pr. Vanderbilt kot zvita buča imel navado, da je pri kaki posebno važni železnici drugo, če mogoče krajšo črto napravil, pa ne za blagor ljudstva, ampak v pogubo njegovo. Da je svoj zlobni namen tem laglje dosegel, znižal je na svoji železnici tako silno tarife, da so bili kratkovidni ljudje tega jako veseli. Toda kmalo se je stvar spremenila. Napadena stara črta bila je namreč vsled njegove zlobne konkurence brž vničena, njene akcije, ktere so bili ljudje pokupili ter jih kot dragoceni zaklad hranili in tudi že lepe dividende od njih vlekli, padle so v kurzu skoraj na nič, tisoč in tisoč malih bogatašev prišlo je s tem ob svoje premoženje, ktero se je navadno vse k W. Vanderbilto preselilo, kajti on je vse njih akcije skoraj zastonj pokupil in potem z naglim povišanjem tarifov poskrbil, da so spet svojo poprejšnjo veljavo dosegle. Tako delal je mož zdaj z eno, zdaj z drugo železnico, da si je bil s časoma skoraj vse pod-se spravil ter se po vsi pravici železnični kralj vseh milijonarjev imenoval. Zastonj so se mu tu pa tam včasih tudi kaj protiviti drznili, kajti tiste je s svojimi milijoni še bolj neusmiljeno vničil, če ne vselej sam, pa s pomočjo tako zvanih kartelov.

Mogočni Vanderbilt je bil toraj v denarnih zadevah proti drugim ljudem to, kar sta zgrabljivi volk in tiger proti drugim manjšim živalim.

Pa rekel bo morda marsikdo, da je kaj takega le v daljni Ameriki mogoče. Pa ni res, kajti tudi pri nas godi se tako ali enako. Kar se železnice tiče, je pri nas le ta razloček, da naš Vanderbilt, t. j. naša južna železnica, s svojimi milijoni zabranuje, da se po krajšem potu še kaka druga poštena in boljša železnica ne napravi, da nas ložej ona s svojimi neznošno visokimi tarifi neusmiljeno molze, kar je tudi ameriški Vanderbilt počenjal, kjerkoli se mu je potrebno zdelo. V poslednjem času nam čedalje večje podržavljenje železnice sicer upanje daje, da utegnemo toliko potrebne in zaželjene nove železnice sčasoma vendar-le dobiti in da sploh ne bo pri nas v tej zadevi tako žalostnih nasledkov kot v severni Ameriki, toda kako stojimo pa v marsikterih drugih zadevah?

Ni li tudi pri nas pred kratkim časom tista hvalisana, brezobzirna in neomejena konkurence

ceno sladkorju iz same zlobe globoko pod pravo vrednost nalašč znižala, da je s tem udarcem sila mnogo manjših in menda večidel českih poštenih sladkornic vničila, potem pa, kakor hitro je svoj zlobni namen dosegla, kar naglo spet s ceno poskečila, s katero zdaj neomejeno in samolastno gospodari, kakor se ji poljubi?

In od kod izvira sedanja toliko nizka cena žitu, da naš ubogi, z raznimi davki preoblašeni posestnik nad vsem svojim delom popolno obupati mora, ker s tako nizko ceno žita se mu niti stroški obdelovanja nikakor ne izplačajo? To je gotovo do kraja žalostno, kajti od kod hoče potem ubogi trpin toliko denarja za davke in za vse druge potrebe vzeti, ako si pri najpridnejšem delu v potu svojega obraza tako rekoč nič ne prisluži?

Pa tudi to je gotovo le sad tiste brezobzirne in neomejene židovsko-liberalne konkurence, ktera zavoljo nizke cene ameriškega žita s svojimi milijoni tudi našemu žitu ceno tako silno globoko nalašč zato tlači, da bi se vsled tega tudi iz Avstro-Ogerske obilni izvoz žita omogočil ter se s tem eksportom njih železnicam spet na milijone dobička naklonilo.

Tako je tudi toliko hvalisane proste obrtnije žalostni nasledek večidel le ta, da tudi tam velike ribe brez vsega usmiljenja male žró. Mali obrtniki namreč z velikimi sila bogatimi podjetniki nikakor uspešno tekmovali ne morejo, toraj se morajo nenasitljivim velikim lakomnikom popolnoma vdati in prodati ter le za nje delati, ali pa povse propasti. Zatoraj ni čuda, da naša, nekdanj še precej cvetoča domača obrtnija poleg take židovsko-liberalne konkurence zlasti v poslednjem času nič kaj veselo ne napreduje, marveč povsod hira in propada.

Je pa li prav in pošteno na milijone in milijone pridnih in poštenih ljudi s pomočjo hvalisane židovsko-liberalne konkurence gmotno vničiti, zato, da se nekterim nenasitljivim posameznim milijonarjem število njih milijonov še nekoliko pomnoži?

Rekli bi, da ne, nikakor ne! Prav dobro bi toraj bilo, da bi državna oblast, ki sicer strogo kaznuje vsacega, ki svojemu bližnjemu še tako malo stvar ukrade, tudi takim nenasitljivim brezvestnikom bolj na prste gledala, kteri sami nič ne delajo, pač pa s svojimi milijoni na milijone poštenih delavcev ob njih zaslužek ali celo ob vse premoženje pripravijo, da jim potem pri vsi pridnosti ni več pošteno se preživeti in izhajati mogoče.

Marsikdo bo morda mislil in sodil, da se zdaj v tej zadevi vsled še vedno obstoječe proste konkurence nič za občni blagor storiti in pomagati ne dá, pa to ni res. Ako se smé oderuh, ki od posojenega denarja po 50 ali celo po 100 od 100 obresti tirja, po zasluženi oestro kaznovati, zakaj bi tudi tistim brezvestnim milijonarjem to ne veljalo, kteri, ako le njim prav kaže, s svojim vplivom tako nizko ceno zakrivijo, da na pr. malemu posestniku ves njegov pridelek namesto 300 gld., komaj 100 gld. vrže. Se li ne pravi tudi tukaj ubogim ljudem krasti še to, kar si krvavo prislužijo, da bi se nenasitljivim milijonarjem njih silno premoženje še bolj pomnožilo?

Se li bodo že skoraj sklenile postave, ktere bi ljudstvo in državo varovale takih pijavk? Naj bi se že skoraj!

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. januarija.

Notranje dežele.

Če se kje nahaja narod v Avstriji, ki bi bil nezadovoljen s svojim umetno sestavljenim deželnim zborom, je to *česki narod po Moravskem*. In kako bi bil tudi, ker je ravno v takem položaju, kakor smo bili svoje dni pri nas, da namreč slovanskemu prebivalstvu Nemci gospodarijo. O kaki ravnopravnosti Slovanov na Moravskem z Nemci, ki imajo vse v rokah, niti govora ni. Ondašnji deželni zbor se je sicer že pred božičem zaključil, vsekali pa je ravno gledé ravnopravnosti Slovanom tako rano, da jim bode še dolgo krvavela. Nemški poslanci in deželni odbor sklenili so število deželnih uradnikov z višjo letno plačo zdatno povišati, deželni budget so vsled tega tudi višje privili in pa to ga je tudi zdatno povišalo, ker so nemško realko v Brnu v deželno oskrbnitvo sprejeli, to vse le zato, ker Nemci tako želé. Za slovanske težnje in slovanske potrebe sedanjí moravski deželni zbor nima oči in ne ušes. Čebi želé, da bi se jim vpejlali okrajni zastopi in predručajli deželni vo-

lilni red. Niti jednega, niti drugoga niso dosegli. Pri vsem tem pa vladna stranka sama prav pridno pomaga, kedar je treba slovanske prošnje v koš metati, ktera se je ustanovila, da bi se kako ravnotežje napravilo med slovansko manjšino in nemško večino. Zato pač ni čuda, če je med moravskimi Slovani le jedna želja in ta je, da bi bilo tega deželnega zbora skoraj konec na ta način, da bi se namreč razpustil.

Kako je s *Solnograško katoliško univerzo*, ktero mislijo napraviti? Ni še davno, kar je imelo društvo, ki si je v Solnogradu dalo nalogo s pomočjo vseh avstrijskih katolikov osnovati lastno veliko šolo na strogo katoliški podlagi, svoj občni zbor, pri katerem se je sprožilo vprašanje, če bi se ustanoviti take univerze ne vpirala država. Vprašanje je že samo na sebi v Avstriji smešno, vendar pa je Lienbacher nanj sledeče odgovarjal: „Državnega dovoljenja za to nam niti treba ni za ustanovitve svobodne katoliške vélike šole, ker ima po avstrijskih postavah vsakdo pravico, osnovati zasobno šolo.“ Sicer se je pa Lienbacher v tem smislu tudi že z bivšim ministrom Conradom pomenkoval in ta mu je rekel, da je on za svojo osebo proti ustanovitvi, zabraniti pa take katoliške vélike šole nikakor ne more in če bi se univerza skazala z učitelji, ki bi imeli vse postavne sposobnosti, bi se ji tudi pravica javnosti ne mogla zabraniti. Kake nazore ima o tej bodoči univerzi naš novi minister Gautseh, še ne vemo, dejanja njegova do sedaj pa kažejo, da jo bo mož poprej podpiral, kakor pa oviral. Denar se je začel nabirati na deleže, ki bodo s časoma delničarji postali. Bog, daj srečo! Pa kmalo, ker potreba je velika in nujna.

Starčevićanci izdajali bodo s 1. februarjem nov političen list „Hrvatska“. Lastnik mu bode Krajač.

Milijonsko mesto ob kalni Donovi, *Dunajska prestolnica*, imela je te dni zopet nekaj delavskega vrišča, ki pa ni imel nobenega posebnega pomena. Zarad varnosti pa je vendar-le redarstvo ponoči med 22. in 23. t. m. mestne beznice in zavetišča malopridnih ljudi preiskavalo, ob kateri priliki so jih več prijeli in s seboj vzeli, ki nimajo kam domú. Zapri so jih, ker se je bilo dokazalo, da so kolovodji in poglavitni kričaci, ravno delomrzní postopači bili.

V *Budapešti* je izšla knjižica, ki zasmehuje „izobraževalna društva“, kakor so jih začeli Madjari suovati po nemadjarških krajih na Ogerskem. Anonimus tukaj pové, da Madjarom tukaj ne gré za družega nego za pomadjarenje, a to se more zavreči, ker to je zoper politiko in tudi zoper vest in človekoljubnost. Kdo more koga siliti, da se pomadjari. Goropadna krivica je pa to, da občine dajejo za taka društva svoje denarje; Slovaki in Rumunci morajo toraj vkladati za raznarodnje. — O ti knjižici Madjari molčé, samo „Pesti Hirlap“ jo omeni, a pravi, pisatelj je na naopačnem stališči, izobraževalna društva nimajo namena po sili pomadjariti, vendar pa reče: kulturna društva naj bodo bolj modra in previdna.

Vnanje države.

Bolgarska vlada obrnila je svojo pozornost na *bolgarsko in istočno-rumelijsko armado*, ktero hoče popolnoma preosnovati. Iz istočno-rumelijske milice se bote napravili dve brigadi vsaka po dva polka pehote, po jeden polk konjice ter topništva. Nazivali jo bodo 5. in 6. brigado. Istočno-rumelijski peš-polki se bodo pa nazivali: deveti bo Plovdiški (Filipopoljski), deseti Rodopski, jednajsti Slivniški in dvanajsti Balkanski. Dosedanje čete istočno-rumelijske, kakor so sapérška kompanija, eskadron konjice in pol baterije topništva se bodo tudi podredile bolgarski vojski. Sapérji bodo ondi za 6. kompanijo pionirske družine, konjiški eskadron pomešal se bode v tretjem bolgarskem polku konjice, tiste pol baterije bodo pa tudi tretjemu polku pridali. Posebna, za to odbrana komisija, peča se pa z ustanovo vozarstva. Ob enem poslali so Bolgari iz Sofije v Filipopolj prvo večo svoto denarja, s katerim se bodo ondi zamenjavali listki, ktere je bolgarska vlada ob svojem času ondašnjim kmetom dajala namesto gotovine za potrebščine, ktere je za vojsko pobirala, bodisi za živež ljudem ali živalim. Iz tega se pač zadosti jasno razvidi, da je bolgarsko združenje dognano. Če sedaj vprašamo, ktera država ga je najbolj pospeševala, moramo nehoté priznati, da je to Srbija bila. Ko bi ona ne bila Bolgarske napadla, bi Bolgari še ne bili združeni, ker so imeli poprej ravno tako skupno Evropo proti sebi, kakor so si jo pozneje pridobili. Zarad tega si že smejo srbskega kralja za častnega državljana imenovati!

Po najnovejših sporočilih skoraj ni drugače mogoče, kakor da se bote *Turčija* in *Grška* sprijeli. Število Turkov ob grški meji nastavljenih znaša nad 66.000 mož, ktero se pa v najskrajnem času lahko podvoji z onimi, ki so bili do sedaj ob bolgarski meji, kjer jih več treba ne bo. Ako Turčija tiste skupaj stakne, imela bo takoj več nego 130.000 mož proti Grkom, ki imajo svoje ljudi ob Epiru nakopičene. Vojakov iz srbske meje pa Turčija ne bo proti jugu vlačila, ker dobro vé, da jih bo ondi takoj potrebovala, kakor hitro bi se sprijela z Grki; kajti Srbi bodo prvo priložnost porabili, da se morda pri Turčiji odškodujejo, kar jim je pri Bolgarih spodletelo. Vlesile pa pri vsem tem

tudi ne bodo molčale. Čudno homatije se bodo tam doli še godile; konca in konečnega izida prerokovati, si menda še nikdo ne upa.

Kako je sedaj na *Bolgarskem*? Sploh še vse negotovo, a vendar vse na to kaže, da se bodo razmere kmalo tako vredile, kakor si jih Bolgari sami želé. Tudi Turčija se več ne brani, kakor s prvega, ali prav za prav se ona še nikdar branila ni, temveč je le cincala, da živa duša ni vedela, pri čem da je. Meja proti Turčiji se je v iztočni Rumeliji zopet odprla in se bo navadni železniški promet vpeljal med Filipopoljem, Adrianopoljem in Carigradom. Pred vsem si Bolgari prizadevajo, da bi si zopet rusko prijaznost zadobili, katero bi jim Rusija takoj zopet naklonila, če bi le videla, da so ji Bolgari hvaležni, da jim je vojake tako dobro izučila. Da bi jim Bolgari svojo hvaleznost očitno kazali, naročil je Filipopoljski župan, da se mora 15. januar na vso moč slovesno obhajati v spomin oslobojenja Bolgarov po Rusih, ki se je pred osmimi leti izvršilo. Hiše so ozaljšali, zastave so razobesili in slovesno službo božjo so napravili, pri kateri so molili za zdravje raskega cara. Po službi božji je bila vojaška parada. Batalijoni so bili južno-bolgarski, častniki pa vse skozi iz kneževine bolgarske. Po uradih se je tudi pričelo novo življenje. Delo se pričinja in so uradnike vzajemno zamenili, Turke so pa odpustili iz službe. Bolgare so nastavili po južni Bolgariji le te pa po severni (ime Iztočna Rumelija se bo menda skoraj pogreznilo v svoj poprejšnji nič). Turčija je z vsem zadovoljna in se za drugega nič več ne zmeni, naj Bolgari delajo, kar jim drago, kakor le to jim je naročila po posebnem komisariju, da naj le točno plačujejo tribut od južne Bolgarije. Če se bodo tukaj natančnosti držali, jim bo tu visoka porta zvezo odobrila. Velika Bolgarija bila bi toraj ustanovljena, miru pa menda ne bo imela; med seboj so se jeli puliti Zankov, Karavelov in druga opozicija. Hudič slovanske nesloge ima tudi ondi svoje gujezdno, o čemur bomo prihodnjic kaj več povedali.

V *Petrogradu* ima redarstvo že zopet polne roke dela z anarhisti, ktere sedaj po tiskarnah zasledujejo. Vse od kraja so preiskali. Objava mora prej ko ne jako važna biti, kajti tudi pri fotografijah so vse pretaknili, po anarhistih ali njihovih delih stikajoč.

Angleška stoji pred vprašanjem, ali verske ali brezversne šole, kakor so v Franciji in v severni Ameriki. Pretekli teden je bila sestavljena komisija, ki ima pričakovati nasledke postave l. 1870. V to komisijo je tudi poklican kardinal Manning. Angleški škofje so se zbrali k posvetovanju v nadškofovo palačo, duhovski nadzorniki so povabljeni, da naj razodenejo svoje opazke. Ako prevagujejo v komisiji zastopalci verske šole, imajo pa tudi večje število šol zastopovati. V brezverske šole hodi 1.115.832 otrok, verske pa imajo 2.157.292 učencev.

Transkaspiska železnica je, kakor smo to že včeraj sporočili, v Aziji dovršena. 13. decembra so jo dodelali do Askabada, kar se je skoraj vsakemu nemogoče zdelo v tako kratkem času toliko dognati. Delo to je bilo tako velikansko, da celo ruski generali sami niso verjeli, da se bo generalu Anenkovemu, ki je zgradbo vodil, res posrečila izvršitev do 13. decembra. Časniki pripovedujejo, da so v poslednjem času noč in dan delali in pa — godci so jim godli pri delu, da je šlo bolj ročno izpod rok. To ni nobena šala, temveč gola resnica, ki je nastala iz velike stave med generaloma Anenkovem in Komarovem, katerih poslednji je vedno trdil, da Anenkov ne bo v pravem času gotov. Stavila sta. Ko je šlo delo že proti koncu in je vse res na to kazalo, da bi moral Anenkov stavo zgubiti, zapovedal je delo noč in dan nadaljevati in pa štiri vojaške godbe je razdelil ob progi, da so delavcem godle. Rusi namreč godbo čez vse ljubijo, menda še bolj kakor „vodko“. Ko je bilo pa delo dovršeno, in je 12. decembra ob 5. uri popoldne prvi vlak v Askabad prisopihal, je Anenkov stavo dobil, za ruske vojake so se prazniki pričeli. Od Askabada jo bodo sedaj takoj nadaljevali do Merva, kamor mislijo že 27. marca priti. Transkaspiska železnica bo zaradi tega pomenljiva, ker bo to najkrajša pot iz Evrope v Indijo. Kedar bo dodelana, se bo iz Londona v 12 dneh lahko tjkaj prišlo. Ravno general Anenkov je bil, ki je trgovinski svet na to zvezo prvi opozoril, katero mu je Rusija dovršiti naročila. Železnica bo dalje peljala memo Herata in preko Afganistana v Indijo, kjer se bo z indijskimi progami sklenila, če Angležev ne bo zavist do zabranitve tega priklopa tirala.

Izvirni dopisi.

iz Hrvatske, 20. januarja. (Madžarske modrosti). „Glas vpijočega v puščavi“ meni, da sem postal „glas molčečega v puščavi“. No, bodi temu tako; a jaz menim, da ne bo dosti razločka med „vpijočim“ in „molčečim“ — v puščavi, ker ne enega ne drugega nihče ne sliši. Da pa moj prijatelj izve, kakošen méd da nabirajo puščavski čmrlji, prosim, g. vrednik, dovolite, da se natisnejo sledeče vrstice, tiska sicer nevredne, toda znanju slovenskega občinstva prepotrebne. — V Budimpešti je izdal

neki g. učitelj Ignacij Becher, knjigo, brez ktere noben narod do omike dospeti ne more, t. j. abecednik, v drugem popravljenem izdanju, in to za nemadžarske narode, namenjen v prvi vrsti — Slovacom, kajti z zakladnimi novci „slovanske matice“ se je tiskala ta veleslavna knjižica. Slovenski učitelji naj se skrijejo pred tako modrostjo, tu so dokazi! — Na strani 6. pripoznavanja črk stoji to: „Kaj je tukaj? Tukaj je tvoj nos. Usekni se“. Stran 15. pri razgovoru med dečki in deklicami se bere med drugim to: „Tukaj ni miz. Prosim. Jur me je udaril.“ — A. Bo že dobil, kar mu gre. J. Prosim. Jur je grobijan; obnaša se kakor svinja“. — III. del „knjige“ obsega razgovor matere z otroci. Mati: „Kikiriki, dobro jutro! kikirika petelin, kader ustane. Na noge otroci, dan je! No, Gejza, kaj se ti je sanjalo? Lejte ga, kako se steguje! Dol s postelje! Dečko, kaj si naredil? Po... si se! Ne boš več toliko žrl pri večerji. — Mama, jaz se nisem p.“ (Mama, én nem pišaltam bo). Mati: „Ali nisi ti naredil mlako? Ali ni tudi izpod tebe lilo?“ Mati: „Semkaj pojdi, ti umazanec, ti grdavž!“ A. „Mama, J. liže šalo.“ „Da, da, ližem, ti pa toži.“ „Ne jezi me, J. če ne ti pokažem.“ G. „Ko bi bil jaz A. trenil bi J. da bi se koj prevrnil.“ L. „Jaz bi ga vrgel na tla, da bi se trikrat prekopicnil.“ M. „Tiho! primem te za ušesa, kaj toliko jezik brusiš?“ N. „Šobo ti zamašim s smolo.“ Mati: „Kaj tako grdo govorite, otroci.“ J. „Razveseljujemo se le, ljuba mati.“ — Na strani 39. pripoveduje deček, kako je šel rabutat, potrgal hlače in skupil. J. „Ali ti niso izprašili zadnjice?“ „In pa kako! 14 dni so me zdravili in pestovali, pa mi zdaj nič ni, kakor psu.“ (Kutya bajom šineš). — Na strani 55. te omikoučne knjige se pogovarjajo deklice. Francika pripoveduje o človeku, ki je tako strašno preklinjal, da so ljudem lasje štrleli. O. „In potlej?“ Fr. „Smešno! ujeli so ga, zvezali, obesili, izkopali grob in zakopali. Ali so mu dali rakev, tega sama ne vem“. . . . Zadnji del te „šolske“ knjige, namenjene nežni mladini, ima pogovor nočnih stražarjev, med drugim to: — M.: „Molči, če ne te lopnem, da se prevrnež.“ N. „Ko bi bilo tresčilo v mé, ne bil bi se toliko prestrašil.“ M. „Pojdi v pekel, ti lump.“ N. „Vrag te vzemi.“ M. „H... naj te pofruštika“. — Ne upam si dalje kazati cvetja kulture madžarske. Dobiti ga je še na kôše. Na koncu je še pesmica: „Vsi pravijo da sem pijanec, da sedim zmeraj v krčmi. Kaj se brineš za-me, prijatelj, in ko bi pol svojega premoženja zapil.“

„Dosti, dosti, prevedč“, pravijo „Narodne Novine“ slovaške. Pameten človek naj sodi, kakošni so ti omikaši, ki zapirajo „matico slovaško“, ki v Požunu izganjajo slovaške bogoslovce (protestantske), ker so peli nedolžno pesem, ki po primasu Šimorju prepovedujejo slovaškim bogoslovcem (katoliškim) v Ostrogonu javno govoriti materinski, ki ogerske Slavene razupivajo za panslaviste in veleizdajce.

Italijanski profesor Sbarbaro je psoval ministre. Priprli so ga. Narod ga izvoli za poslanca v Rimsko zbornico. Izpustili so ga. Hrvatski poslanci pa se iz sabora, kamor jih je narod poslal, tirajo na zatožno klop in obsojajo v ječo.

Poglavar hrvatske puščave očita vsemu narodu, da po tatinski poti ima arhivne spise; svet pa vé, da jih je cesarski general, knez Windischgrätz, poslal v Zagreb, kamor spadajo. V ogerski poslaniški zbornici je dejal Aleks. Csanady 13. januarja med drugim: „Jaz bi z veseljem pozdravljal dan, na kateri bi veter avstrijsko cesarsko krono odpihal z glave kralja Ogerske.“ Predsednik ga ni pokaral. Hrvaški predsednik nikomur ne dá govoriti, kdor je drugega mnenja od njegovega, če tudi govoriš, kakor bi rožice sadil. Tisza, mogočni kalvin, je tisti duh, ki kani Hrvatsko prijateljski zatreti.

Goethejev lekar v Faustu je:

Ein dunkler Ehrenmann
Der über die Natur und ihre heil'gen Kreise,
In Redlichkeit, jedoch auf seine Weise
Mit grillenhafter Mühe sann,
Der in Gesellschaft von Adepten
Sich in die schwarze Küche schloss
Und nach unendlichen Recepten
Das Widrige zusammen goss.

V Hrvatski je takih lekarjev.

Vidiš, dragi moj, take so koreninice, ki rastejo tu, in tak je méd, ki ga napravljajo svetodeželski čmrlji.

Domače novice.

(Občni zbor „Katoliške družbe za Krausko“) je bil včeraj 26. t. m. Zbralo se je v družbenih prostorih ob 6. uri zvečer mnogo domačih in nekaj vnanjih družtenikov. Zbor so počastili s svojim prihodom vzvišeni knezo-škof Ljubljanski. Družbeni predsednik, preč. proš. dr. Jarec, spoštljivo pozdravi milostljivega višepastirja in izraža svoje in družtenikov veselje nad tem obiskovanjem, potem pa podaja v kratkih potezah sliko družtenega delovanja v preteklem letu, ki je bilo času in okoliščinam primerno. Metodovo tisočletnico je obhajala družba o Velikinoči s slovesno sv. mašo v Ternovski cerkvi, meseca julija pa v cerkvi presv. Srca Jezusovega, kjer je bil v kapeli postavljen altar sv. Cirila in Metoda. Meseca julija je bil tudi misijon v imenovani cerkvi. V „Glasih“, ktere izdaja vsako leto „Katoliška družba“, je opisovala življenje sv. Metoda ob njega tisočletnici, življenje papeža Gregorija VII. ob njega sedemstoletnici i. dr. Za ude je bila v poletinskih mesecih prvi terek vsacega meseca sv. maša; udom je napravila več tombal, ki so bile dobro obiskane; ob zimskih večerih so bili podučni govori, ki se tičejo nekaj zemljepisja, nekaj zgodovine. Knjižnica je bila udom na razpolaganje in se je tudi mnogo rabila. — Izmed umrlih udov v preteklem letu imenuje gg.: kanonika in stolnega dekana Jurija Volca, dekana in č. kanonika Polaka, župnika J. Šolarja in trgovca Franc Souvana. Sicer se pa število udov ni mnogo spremenilo. — Dohodkov je imela družba 963 gld. 16 kr.; a troškov 850 gld. 49 kr. V blagajnici ostane toraj 112 gld. 67 kr. Gospod predsednik pojasnuje posamezne točke dohodkov in troškov, iz katerih se kaže modro in previdno gospodarstvo, a tudi požrtovalno delavnost.

Za predsednikom govori v. č. g. dr. Čebašek, družbeni podpredsednik. G. Čebašek je bil izmed prvih početnikov pri „Katoliški družbi“, izmed katerih živita še dva duhovnika in jeden neduhoven. G. Čebašek je spisal knjigo: „Pij IX. zlatomašnik“, „Nezmotljivost papežev“, mnogokrat govori v družbi ob raznih prilikah in godovanjih, toraj je on pred vsem zmožen in poklican razgrniti delovanje družbino v teku 17 let, odkar namreč družba obstoji. To je tudi slavno izpeljal g. govornik v daljšem govoru, iz kterega, se vé da, posnamemo le glavne poteze, ki najbolj označujejo delavnost družbeno, ki si je postavila poglobiten namen: buditi katoliško zavest in jo po svojem delovanju razširjati med verno katoliško ljudstvo.

29. novembra 1868 je pokojni grof Wurmbbrand sklical katoliške možé raznih stanov k zborovanju v mestno dvorano. Bil je izvoljen odsek, ki ima sestaviti pravila katoliški družbi; kajti novi čas je zahteval delovanja dosihmal nenavadnega, sovražniki sv. očeta, tedaj tudi sovražniki katoliški cerkvi so se oglaševali po vseh kotih, tedaj je bilo treba hraniti in zagovarjati pravice katoliške cerkve. Predložena pravila je vlada potrdila ob začetku l. 1869 in začelo se je družbino delovanje. Precej tega leta je družba ob priliki 50letnice papeževe nove maše poslalo addresso v Rim, izdalo knjigo v 4000 iztisih, napravilo slovesno službo božjo v nunski cerkvi, družtenikom pa razne zabave; prav tako je družba delovala ob priliki, kedar je katoliški svet obhajal 25letnico papeževega vladanja, tačas je poslala addresso s 120.000 podpisi v Rim, istotako je obhajala 30letnico slavne vlade Pija IX. — S tem je pokazala družba, da je zares ultramontanska, namreč, da spozná, časti in spoštuje vidnega poglavaria sv. katoliške cerkve, ki stanuje onstran gorá. (Konec prih.)

(V zadevi državno-zborske volitve na Koroškem) se nam iz Rožne doline poroča: Nasprotniki nas hočejo zbegati, zato trosijo lažnjive novice. V Belaški list so telegrafirali, da je v Strajivesi zmagala nemško-liberalna stranka. Vem pa iz gotovega vira, da to ni res, ampak naši so zmagali. Tudi še ni gotovo, da bodo Borovci glasovali za Ghona. Ne dajte se motiti in pridite vsi k volitvi! Če Nemcev kateri izostane, znamo še zmagati!

(Vabilo k Vodnikovi slavnosti), katero priredi Čitalnica Postojnska v svojih postorih dne 2. februarija 1886. Vspored: 1. Pozdrav. — 2. A. Förster: „Venec Vodnikovih pesnij.“ — poje meš. zbor s spremljevanjem glasovira. — 3. Slavnostni govor. — 4. K. Mašek: „V Arabiji pušavi,“ ž. dvospjev. — 5. Fran Gerbič: „Na lipici zeleni,“ m.

čveterostev. — 6. Hauser: „Pri zibelki,“ gosli z glasovirom. — 7. Ples. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Ustopnina za ude 60 kr., z rodbino 1 gl., za neude 1 gl., z rodbino 1 gl. 50 kr. Odbor.

(Peričič), kterega je o božiči pri Šmariji na Dolenjskem zmanjkalo, našli so nedavno mrtvega v neki krnici ležečega, v kateri je pač nekaj vode stalo, ki pa ni bila pregloboka. Po tisti strani, na kateri je v vodi ležal, je bil že ves črn. Poslana komisija bo dognala, ali je sam po neprevidnosti tje kaj zagazil in vtonil, ali pa je imelo tukaj zlodejstvo svoje delo.

(Eksfrancijskana Pelkota), ki je na Gorenjskem maševal, so pri Novem mestu orožniki prijeli in so ga preskrbeli s hrano in stanovanjem pri Novomeški okrožni sodnji, kjer se bo dokazalo ali se možu res meša ali pa le slepari po svetu.

(Za častna meščana) izvoljena sta v Višnji gori g. deželni predsednik baron Winkler in pa Litjski okrajni glavar g. Grill.

(Gasilno društvo) osnovalo se je v Št. Vidu pri Zatičini. Koliko je pa še po Gorenjskem vasi, ki imajo trdne gospodarje, gasilnega društva pa le še ni!

(Veliko škodo) napravil je sneg po gozdih na Kranjskem, posebno pa v Kamniškem, Kranjskem in Litjskem okraju, kjer je mnogo drevja polomil. O strehah se letos še nič ne sliši, da bi jih bil kaj podrl; previdni kmetje sneg rajši s taistih sproti spravljajo, kterega po nekterih krajih z vrviyo žagajo, drugod ga pa tudi zmetujejo.

(Staro-katoliško občino) mislijo napraviti brez značajneži v Gradci, kateri o katoliški cerkvi nimajo pravega pojma. Kakor nekteri trdijo se je med ondašnjimi nemško-liberalci nadjati obilnega pristopa. Tudi tukaj ne bo sile, če tudi bo prvi naval nekoliko živahniji. Saj smo videli, kako reč na severnem Českem razpada, ki so jo tudi s tako glorio v življenje sklicali. Kjer ni življenja, ondi tudi najboljša in najmočnejša elektrika nič ne pomaga. Saj staro-katolike v Prusiji in Švici s tisočaki in vladno podporo pospešuje, a reč vendar razpada, kako hoče peščica katoliških zanikrnežev v Avstriji napredovati. Staro-katoliki gotovo nimajo nobene prihodnosti.

(Razpisana) je učiteljska služba na novi tri-razrednici v Dragatuši z letno plačo 400 gl. in z jedno sobo za stanovanje. Prošnje do 20. febr. t. l. pri c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Črnomlju.

(Slovinci in časnikarstvo.) Kdor ne verjame, da Slovenci med vsemi avstrijskimi narodi najbolj napredujemo, bere naj sledeči dokaz. Poraba mjila, pravijo, da kaže na kateri stopinji olike se ta ali oni narod nahaja. Če je to res nekaka mera za telesno oliko, morajo časniki dosledno mera za duševni razvoj in napredek biti. Če je temu tako in to je tako, potem smo se v najnovejšem času v Avstriji Slovenci najbolj kviška speli na duševnem obzorji. Le poslušajte: Osrednja komisija za statistiko ozrla se je tudi na časnike v Avstriji izhajajoče, katerih je 1623 naštel. Od teh je političnih 490, narodno-gospodarskih 175, kmetijskih 118, obrtniških 113, vojaških 13, zdravniških 92, pravoslovnih 21, cerkvenih 53, pedagogičnih 98, zemljepisnih in zgodovinarskih 55, lepopisnih in dovtipnih 208, lokalnih 107 inseratskih 129 in socijalno-političnih 3. Dolenja Avstrija jih ima največ in sicer 727. Po jezikih razdeljeni so tako-le: 1054 je nemških, 95 laških, 35 slovenskih, 225 českkih, 108 poljaških, 32 v drugih slovanskih jezikih in 74 mešanih. V primeri s prejšnjim letom so se časniki pomnožili: nemški za 7·1%, laški za 6·7%, česki za 13·6%, slovenski za 20·7%, poljaški pa za 5·5%. Sedaj naj pa še kdo zablavlja čez nas, da smo še neolikan narod!

Razne reči.

— Grozna nesreča prigodila se je v nedeljo zjutraj v Kaniži na Ogerskem. Pred postajo je čakal naglič, ker mu je tovorni vlak v postaji na poti stal. Sprevedniki so menda pozabili za nagličem 500 metrov na progi položiti predpisana svarilna znamenja za vlak, ki bi imel za nagličem priti, da namreč ne sme dalje, ker cesta ni prosta. Vsled tega se je zgodilo, da je kmalo za nagličem prihitel poštni vlak, ki se je zbog pomanjkanja takih svarilnih znamenj in gosti megli v nagliča zakadil, s katerim pred saboj se je potem še v tovorni vlak zaletel. Ubita je jedna gospa iz Dalmacije, soproga vojaškega oficijala Alberta iz Špljeta, ranjena sta pa gospa Mohl iz Budapešte in nadsprevednik Vaclav Hauptmann. Poškodovani ste dve mašini, štirje vozovi za ljudi in dva za tovor. Stroga preiskava se je pričela.

Telegrami.

Kološvar, 26. jan. V Radni je 90 hiš pod vodo, v Lipi pa 200; več nego 50 poslopij je voda spodkopala, da so se podrla. Polja je več tisoč oralov preplavljenega. V Lipi skopičuje se led z groznim pokanjem po preplavljenih ulicah, kar zna še večjo nesrečo provzročiti.

Solun, 26. jan. Grško brodovje se je menda zato umaknilo iz Pirejske luke, da bi ga Angleži ne vjeli in za poroka miru obkoljenega ne imeli. Umaknilo se je v Evbejsko luko.

London, 27. jan. Bourke je v dolnji zbornici zanikal, da bi bil angleški poslanec v Atenah ukaz dobil, Grški napovedati, da se bo angleško brodovje Turčiji poslalo na obrambo proti Grkom.

London, 27. jan. Collingov predlog gledé adrese, da naj bi se izreklo vladi obžalovanje, da se kmetom pri zakupništvu zemljišč niso dovolile prav nobene olajšave, pobijal je Chaplin smatrajoč ga za nezaupnico, Gladston ga je pa priporočal, se je sprejel 329 glasovi proti 250. S tem je toraj vlada dobila prvo breo. Ker ima ta votum jako velik pomen za bodočnost, predlagal je Hicks-beach, da naj se seja preloži do četrtka, kar se je tudi sprejelo. Parnelovci glasovali so z večino.

Tujci.

25. januarija.

Pri **Matiču**: Dr. Božidar Endletzberger, odvetnik, z Dunaja. — Gustav Kassler, inspektor, z Dunaja. — Karl Metzger, fabrikant, z Dunaja. — Josip Herrmann, trg. pot., z Dunaja. — Maks Niklas, trg. pot., z Dunaja. — Andrej vitez Boholinsky, zasebnik, iz Prage. — Gustav Sternagl, trgovec, iz Bolcana. — Ignacij Rosinger, trgovec, iz Trsta. — Henrik Spitzer, trgovec, iz Zagreba. — Kramer in Geza, trgovec, iz Karlova. — Rajmund pl. Tschampa, veleposestnik, iz Vel. Varadina. — Rudolf Wollak, odvetnik, iz Čakovca. Leopold Ahačič, tovarniški pos., iz Tržiča. — Anton Lavrič, posestnik, iz Planine.

Pri **Stonu**: Hadl, Rosenberg, Schlittler, trg. pot., z Dunaja. — R. J. Weiser, trgovec, iz Trsta. — Vojteh Walland, zasebnik, iz Celja.

Pri **Tavčarji**: Florijan Klein, c. kr. profesor, iz Brunsee-a. — Lončarič in Antič, stavb. podvzetnika, iz Sele.

Pri **Bavarskem dvoru**: Anton Beninger, konjski kupec, iz Trsta. — F. Knoflih, posestnik, iz Litije.

Pri **Virantu**: Mekinda in Rolih, posestnika, iz Hirske Bistrice. — Podboj, posestnik, iz Ribnice. — Josip Merker, posestnik, iz Dolenjevasi. — K. Zavodnik, posestnik, iz Žužemperka. — J. Rus, posestnik, iz Mirne peči. — Anton Jeršan, posestnik, iz Unca. — Josip Medic, trgovec, iz Lahove. — Drobnič in Šega, posestnika, iz Sodražice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		733·65	+ 4·6	sl. zap.	oblačno	0·01
26. 2. u. pop.		732·84	+ 8·8	sl. zp.	oblačno	dež
9. u. zveč.		732·94	+ 3·8	sl. zp.	oblačno	

Oblačno; po malem je dež rosil. Srednja temperatura + 5·7° C., za 7·3° C. nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. —	kr
Sreberna 5% „ 100 „ (s 16% davka)	84 „ 15	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 15	„
Papirna renta, davka prosta	101 „ 25	„
Akcije avstr.-ogerske banke	866 „ —	„
Kreditne akcije	297 „ 10	„
London	126 „ 40	„
Srebro	— „ —	„
Francoski napoleond.	10 „ 02	„
Ces. cekini	5 „ 94	„
Nemške marke	61 „ 95	„

Prežalostnega srea naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno novice, da je bilo Bogu vsegamogočnemu všeč, našega presrečno ljubljene sina, oziroma brata

ALEKSANDRA,

učencea I. gimnazijalnega razreda,

danes 26. januarja ob 3/4 na 3 zjutraj, v 12. letu svoje starosti, po dolgi bolezni k sebi poklicati.

Pogreb prerano umrlega bude 28. januarja ob 3. uri popoldne iz Špitalskih ulic hiš. št. 9, k sv. Krištofu.

V Ljubljani, 26. jan. 1882.

Jakob in Grti Nekrep,
stariši.

Viktor in Gusti Nekrep,
brat in sestra.

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo proti

bolezni na plučih in na vratu (jetiki, naduhi in bolezni v krlju [Kehlkopf]).

Iznenadljivi so vspehi! (14)

Knjižica o tem razpošilja se zastoj.

Zavitek čaja velja 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravega ima

A. Wolffsky,

Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani

(4)

se dobiva

Okrožnica

Njih Svetosti papeža Leona XIII.

krščanski uravnavi držav.

Obsega 32 strani v osmerki in velja 6 kr., kdor jih naroči več skupaj jih dobi še ceneje.

Priznana nepokvarjene izvrstne

voščene sveče

izdelujejo (12)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Umetne

(2)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega mostu, I. nadstropje.

Na novo vstanovljena

menjevalnica

Kordin & Schmitt,

Stolni trg št. 4,

priporoča se p. i. občinstvu za nakup in razprodajo vsake vrste vrednostnih papirjev, denarja, menjic in za borzne operacije z naj ugodnejimi in poštenimi pogoji. Menjevalnica posojuje tudi na vrednostna pisma in sprejema v izvršitev vsa opravila, ki spadajo v področje bank. Ob enem sprejema tudi dragocenosti proti zmerni odškodnini v shrambo.

Ravno tu so naprodaj (2)

vsake vrste promese, kedarkoli se žrebajo srečke.

Kongo - cevke.

Najnovejšje za kadilec, kar ni prav nič zdravju škodljivo.

Velja jih 100 le 85 kr. in so pripravne za vsakega, naj že kadil cigarete, smodke ali viržinke. Razpošilja jih raznovrstne proti povzetju (6)

tovarnična zaloga Julija Weiss-a

na Dunaji, I., Rothenthurmstrasse Nr. 23.